C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 1r-851/2024 Judecătoria Bălți sediul Fălești

Judecător: Anatolii Blinov

D E C I Z I E
În numele Legii

30 ianuarie 2025 **mun. Bălți**

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord,

În componența sa:
Președintele completului: Ion Talpa
Judecătorii: Oxana Mironov și Ghenadie Liulca

a judecat în ordine de recurs, recursul inculpatului Talmaci Ion declarat împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 19 noiembrie 2024, în cauza penală privind condamnarea lui:

Talmaci Ion ***,** IDNP *****, născut la data de *****, originar și domiciliat în *****, studii medii, nesupus militar, celibatar, la întreținere persoane nu are, neangajat în câmpul muncii, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale, anterior judecat prin:

- sentința Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 16.02.2022, procesul penal fiind încetat din motivul intervenirii amnistiei, în temeiul art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021.

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (5) Cod penal,-

Cauza s-a examinat în conformitate cu prevederile art. 364[1] Cod de pr. penală şi s-a aflat în procedură de examinare:

În instanța de fond: 30.09.2024-19.11.2024;

În instanța de recurs: 19.12.2024-30.01.2025.

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

a constatat:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 19 noiembrie 2024, Talmaci Ion a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracţiunii prevăzute de art.264[1] alin.(5) Cod penal şi în baza acestei Legi i-a fost numită pedeapsă sub formă de amendă în cuantum de 2250 (două mii două sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul 112500 (una sută doisprezece mii cinci sute) lei.

S-a explicat lui Ion Talmaci, că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

S-a aplicat în privința lui Ion Talmaci, în scopul asigurării executării pedepsei, măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara, cu menținerea acesteia până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

S-a încasat de la inculpatul Ion Talmaci în beneficiul statului sumă de 390, 80 (trei sute nouăzeci,80) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Mijloacele materiale de probă: materiale procesului-contravențional nr. 4252 din 11.09.2024, s-a lasat în dosarul prezentei cauze penale pe toată durata păstrării lui.

Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt,* a constatat că, Talmaci Ion la 11 septembrie 2024, aproximativ în jurul orelor 03:30, având scopul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate, intenționat conștientizând caracterul prejudiciabil al faptelor sale, a ignorat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357, din 13.05.2009, prevăzute de pct. 14, lit. a), care prevede că ,, conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției", nedeținând permis de conducere, a condus mijlocul de transport și anume motocicleta de model „Viper ZS125" cu număr de înmatriculare NSAD 084, pe un drum local din s. Musteața, r-1 Fălești, ca rezultat a provocat un accident rutier cu caracter neînsemnat, în rezultatul căruia fiind suspus testării alcooloscopice cu aparatul „Drager" de către agentul constatator Subofițer Superior al Serviciului de Patrulare al Inspectoratului de poliție Fălești – Cușnir Iurie, s-a constatat conform procesului verbal de testare alcooloscopică efectuate cu aparatul „Drager Alcooltest 6820 din 11.09.2024 și a cotorului de investigație nr. 1279 din aceiași dată o concentrație a vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,80 mg/l, iar conform raportului de expertiză judiciară toxicologică nr.202406P0518 din 23.09.2024, în proba de sânge a lui Talmaci Ion s-a stabilit o concentrație de alcool în mărime de 1,89 g/1, ce reprezintă stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Talmaci Ion a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264[1] alin. (5) Codul penal adică *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acţiuni săvârşite de către o persoană care nu deţine permis de conducere.*

Solicitările recurentului:

Sentința instanței de fond a fost atacată cu recurs de către inculpatul Talmaci Ion solicitând admiterea recursului, casarea sentinței recurate în partea pedepsei aplicate de prima instanță, emiterea unei noi decizii cu stabilirea ultimului a unei alte pedepse dat fiind că, cea stabilită sub formă de amendă este exagerată, nu este amplasată în câmpul muncii, nu dispune de bunuri, prin urmare consideră oportun stabilirea în privința sa a unei pedepse sub formă de închisoare, cu stabilirea unui termen de probă în acest sens.

Acte de procedură :

La 26 decembrie 2024, prin încheierea Curții de Apel Bălți, prin prisma art. 447 alin. (1) Cod de pr.penală, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezența părţilor la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 447 alin. (2) Cod de pr.penală, sa comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 19 noiembrie 2024, respectiv până la data examinării cauzei careva referință în sensul dat nu a parvenit, astfel instanța de recurs a considerat posibil examinarea cauzei în baza materialelor prezente la dosar.

Aprecierea instanței:

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii, ținând cont aspectele de fapt și drept, Colegiul a ajuns la concluzia că, recursul este nefondat urmând a fi respins din următoarele considerente:

Colegiul îşi va întemeia soluţia reţinută în baza art.449 alin.(1) pct.1) lit. a) Cod de pr. penală conform căruia, (1) Judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă: a) *recursul este nefondat*.

În motivarea soluţiei reţinute pe caz, Colegiul ţine să menţioneze că, cauza penală în privinţa inculpatului Talmaci Ion de către instanța de fond a fost judecată în temeiul art.364^1 Cod de pr. penală, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate în corespundere cu alin.(3) a normei indicate de către inculpatul Talmaci Ion prin cererea depusă personal până la începerea cercetării judecătoreşti pe caz.

Instanţa de fond, chestionând inculpatul Talmaci Ion în ce priveşte recunoaşterea bazei probante administrate pe caz şi a faptelor reținute în rechizitoriu, instanța în corespundere cu art.364^1 alin.(5) Cod de pr.penală, prin încheierea protocolară a admis cererea inculpatului pe motiv că din probele administrate, rezultă că fapta este stabilită, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz.

Inculpatul Talmaci Ion depunând în instanța de fond declarații consecvente referitor la faptele comise, a recunoscut pe deplin vinovăția imputată de comitere infracțiunii încriminate.

Făcând o apreciere obiectivă a aspectelor de fapt şi de drept ale cauzei prin prisma bazei probante administrate de către organul de urmărire penală, Colegiul ajunge la concluzia privind legalitatea sentinței adoptate în partea încadrării juridice a acţiunilor inculpatului Talmaci Ion, în baza art. 264^1 alin.(5) Cod penal – *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiuni săvârşite de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

Subsecvent, Colegiul penal conchide asupra legalității sentinţei adoptate pe caz de către prima instanţă şi în latura pedepsei stabilite sub formă de amendă în cuantumul stabilit inculpatului Talmaci Ion, din următoarele considerente:

Colegiul penal, verificând chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat şi de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 alin.(1) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricții drepturilor lor.

Potrivit alin. (2) al aceleiași dispoziții legale, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cît şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea

categoriei şi termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit alin. (2) al aceleiași dispoziții legale, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Mai mult, urmează a fi reținut că din dispozițiile art. 75 alin.(1) Cod penal se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu, și anume: *pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală şi individualizată.*

Ca urmare, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiunii atât de către condamnat, precum şi de alte persoane.

Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal al RM.

Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară şi suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale şi pedepsei penale.

După această clarificare instanța accentuează că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii penale şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Limitele termenelor de pedeapsă prevăzute în partea specială sunt determinate de încadrarea juridică a faptei şi reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite.

Gravitatea acesteia constă în modul şi mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

La caz, Colegiul indică că, instanța de fond a apreciat corespunzător circumstanțele reale și personale ale inculpatului și i-a stabilit o pedeapsă echitabilă și proporțională faptei comise.

În susținerea poziției sale instanța de recurs statuează că, la stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, de personalitatea acestuia, și anume: faptul că anterior a fost în conflict cu legea penală (f.d.49; 50-52); potrivit caracteristicii eliberate de către Primăria s.Musteața r-nul Fălești se caracterizează în mod pozitiv, ne având încălcări a ordinii publice, (f.d.54); potrivit informației eliberate de către șeful BÎT DCA Fălești, Valeriu Anghenii s-a stabilit faptul că, Talmaci Ion conform Registrului de Stat a conducătorilor autor din RM, nu deține permis de conducere (f.d.57)

Prin urmare, instanța de recurs ține a menționa că, pedeapsa stabilită de prima instanță în cuantum de 2250 (două mii două sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul 112500 (una sută doisprezece mii cinci sute) lei este adecvată faptei comise, or conducerea mijlocului

de transport și anume a motocicletei de model „Viper ZS125” cu număr de înmatriculare NSAD 084, pe drumuri publice, nedispunând de permis de conducere și în stare de ebrietate alcoolică, care conform testului cu aparatul “Drager Alcootest”, 6820„ din 11.09.2024 concentrația 0,80 mg/l, iar conform raportului de expertiză judiciară toxicologică nr.202406P0518 din 23.09.2024, în proba de sânge a lui Talmaci Ion s-a stabilit o concentrație de alcool în mărime de 1,89 g/1, reprezintă stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, fapt ce condiționează în mod nemijlocit supunerea atenției sale de a conștientiza riscul acțiunilor sale și în dependență de această să execute în tocmai actul de dispoziție emis de prima instanță.

Or, fapta comisă deși face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave totuși are un pericol social ridicat, făcând parte din domeniul securității circulației rutiere şi exploatării mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității şi ordinii publice, condiționată de neadmiterea la circulația rutieră a persoanelor în stare de ebrietate alcoolică şi având în vedere că la etapa actuală mijloacele de transport prezintă un grad sporit de pericol, conducerea acestora de către persoane în stare de ebrietate reprezintă un grad şi mai avansat de pericol.

Totodată instanța de recurs ține să scoată în evidență și faptul că, Talmaci Ion a neglijat normele imperative ce prevăd obligativitatea persoanei de a deține permis de conducere și, dând dovadă de o lipsă totală de respect față de normele legale și sociale, a condus o perioadă îndelungată de timp mijlocul de transport pe drumurile naționale în lipsa permisului de conducere, inclusiv și fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, *punând astfel în pericol siguranța traficului rutier*.

Astfel, în opinia Colegiului penal, aplicarea în speță a unei alte categorii de pedeapsă în ordine de recurs în privința inculpatului Talmaci Ion nu poate avea loc, în condițiile în care prezenta speță este ținută de limitele esenței juridice a normei juridice prevăzute de art. 442 Cod de pr. penală, potrivit căreia, ***instanţa de recurs, soluţionând cauza, nu poate crea o situaţie mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.***

Prin urmare, ținând cont de de faptul că, prezenta cauză se examinează în procedura ***propriului recurs*** formulat de inculpatul Talmaci Ion, incidența *sine qua non* a normei juridice menționate supra, instanța de recurs găsește necesar de a menționa că odată ce pedeapsa celui din urmă a fost stabilită corect pentru fapta comisă de art.264[1] alin. (5) Cod Penal, deja nu poate interveni asupra casării *ex oficiu* dat fiind că Colegiul nu poate crea o situaţie mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.

Mai mult ca atât, Colegiul penal ține a trece în revistă faptul că, prezintă relevanță și constatările CEDO în cauza Varga şi alţii vs. Ungaria din 10 martie 2015 (în special § 105), unde Curtea a concluzionat că „*nu este de competența Curţii să indice statelor modul în care ar trebui organizate sistemele lor politice şi închisoare penală. Aceste aspecte ridică o serie de probleme juridice şi practice complexe care, în principiu, depăşesc funcţia judiciară a Curţii. Cu toate acestea, Curtea ar aminti în acest context recomandările Comitetului de Miniştri care invită statele să încurajeze procurorii şi judecătorii de a folosi cât mai mult posibil alternativele la detenție, în scopul de a rezolva problema creşterii numărului deţinuţilor din închisori*” (a se vedea în special Recomandarea nr. R (99) 22 şi Recomandarea Rec (2006) 13 a Comitetului de Miniştri).

În Rezoluția Consiliului Europei nr. 65/1 și în Recomandarea Consiliului Europei nr. (99)/22 s-a invocat „*principiul proporţionalităţii*”, textele evocate consacrând ideea potrivit căreia ***sancțiunea cu închisoarea constituie ultimul resort din punct de vedere al corecției penale***.

Totodată, Consiliul Europei impune stabilirea „*unui set corespunzător de sancţiuni şi măsuri comunitare, posibil gradate în funcţie de severitate; procurorii şi judecătorii trebuie determinaţi să le folosească cât mai mult posibil*”.

Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Or, conform Regulii nr. 6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992 cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri), potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, decât să se țină seama de situația personală”.

Potrivit, Recomandării nr. R(92)17, s-a consacrat expres caracterul de ***ultimum remedium*** al pedepselor privative de libertate, or art. 75 alin. (2) Cod penal, prevede că pedepsele privative de libertate au un ***caracter excepțional*** și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară pedeapsa cu închisoarea și o altă pedeapsă (alternativă) este insuficientă și nu și-ar atinge scopul.

De asemenea, Recomandarea Comitetului de Miniștri ai statelor membre referitoare la consistența la aplicarea pedepselor R(92)714 stabilește că, „condamnările anterioare nu trebuie să fie folosite automat împotriva inculpatului”.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele cazului, esența examinării cauzei în propriul recurs, Completul judiciar ajunge la concluzia clară asupra imposibilității aplicării celui din urmă a pedepsei sub formă de închisoare care *per se* este una excepțională și se aplică de regulă ca ultim resort din punct de vedere al corecției penale.

Or, la capitolul dat prima instanță just a conchis că aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare prevăzută la art. 264^1 alin. (5) Cod penal, ar prezenta riscul dăunării integrității fizice și morale a acestuia (sub aspectul acordării șansei de dezvoltare/creștere personală și la stabilirea și dezvoltarea relațiilor cu semenii și lumea exterioară), ori anturajul respectiv ar fi în măsură mai mult să-l priveze de orice posibilitate de resocializare.

Subsecvent, prima instanță corect a subliniat faptul că, ținând cont de gravitatea faptei săvârșite, de persoana inculpatului Ion Talmaci, care a comis o infracțiune și s-a căit sincer, anterior nu a mai fost deținut în instituțiile penitenciare, este o persoană cu o vârstă tânără ale cărei valori sociale și reguli de comportament sunt încă în formare, precum și din lipsa circumstanțelor agravante, just s-a ajuns la concluzia aplicării față de inculpat Ion Talmaci a unei sancțiuni pecuniare.

În situația dictată, Colegiul penal apreciază că, soluția instanței de judecată s-a întemeiat pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal va menține soluția instanței de fond în partea individualizării pedepsei, fiind apreciat că restabilirea echității sociale perturbate prin infracțiune, precum și corectarea inculpatului va putea fi realizată doar prin stabilirea pedepse în cuantumul fixat de instanța de fond.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia privind respingerea ca fiind nefondat a recursului declarat inculpatul Talmaci Ion împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 19 noiembrie 2024, menținând sentința atacată fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul inculpatului Talmaci Ion declarat împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 19 noiembrie 2024, prin ce a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (5) Cod penal, se respinge ca nefondat, sentintă care se menţine fară modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului **Ion Talpa**
Judecătorii: **Oxana Mironov**
Ghenadie Liulca